

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 391/2014-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., spol. s r. o., zastúpenej Advokátskou spoločnosťou s. r. o., Podzámska 32, Nové Zámky, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Tatiany Timoranskej, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 80/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., spol. s r. o., o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júna 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej Advokátskou spoločnosťou s. r. o., Podzámska 32, Nové Zámky, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Tatiany

Timoranskej, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 80/2012 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení navrhovateľky sa žalobou zo 7. marca 2012 (zaslanou okresnému súdu 8. marca 2012) domáha zaplatenia sumy 14 861,87 € s príslušenstvom.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla, že *„po podaní žaloby na súd neboli vo veci samej vykonané dlhšiu dobu žiadne úkony, Sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu listami zo dňa 04. 07. 2012, 03. 10. 2012 a 14. 01. 2013 opakovane žiadal Súd, aby informoval Sťažovateľa o stave veci, resp. aby vytyčil vo veci pojednávanie, na tieto listy však Sťažovateľ nedostal od Súdu žiadnu odpoveď.*

Listom zo dňa 18. 01. 2013 doručeným dňa 25. 01. 2013 Súd zaslal Sťažovateľovi vyjadrenie Žalovaného k veci, na ktorý list Sťažovateľ reagoval prostredníctvom právneho zástupcu listom zo dňa 04. 02. 2013, v ktorom opätovne naliehal na vytyčenie termínu pojednávania.

Pojednávanie vo veci samej ku dňu podania tejto sťažnosti nebolo Súdom stále vytyčené, a okrem listu Súdu zo dňa 18. 01. 2013 Sťažovateľ doposiaľ neobdržal zo Súdu žiadnu spätnú väzbu alebo informáciu týkajúcu sa konania.“

Podľa názoru sťažovateľky *„uvedený opis skutkového stavu dostatočne preukazuje dlhodobú nečinnosť súdu, keď viac ako dva roky vo veci nebolo pojednávanie ani len vytyčené, pričom súčasne má za to, že zaslanie listu zo dňa 18. 01. 2013 nemožno považovať za také konanie Súdu, ktoré tento záver spochybňuje. Predmetnú vec nie je možné považovať ani za skutkovo alebo právne tak zložitú, že by mohla odôvodňovať prietahy uvedeného rozsahu. Nakoľko Sťažovateľ nemá o konaní bližšie informácie, hoci o*

ich poskytnutie, ako vyplýva z vyššie uvedeného, viackrát žiadal, nečinnosť Súdu v súčasnosti iba predpokladá.“.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti P., spol. s r. o... na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb/80/2012 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby v konaní sp. zn. 26 Cb/80/2012 konal bez zbytočných prietahov.

3. Spoločnosti P., spol. s r. o... priznáva finančné zadostučinenie v sume 5.000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť spoločnosti P., spol. s r. o... trovy konania v sume 748,27 € na účet jej právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy vecí nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti

inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V súvislosti s tým ústavný súd pripomína, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prietahov v napadnutom konaní je podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr.

IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04) podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil dovtedajší protiprávny stav zapríčinený neprerokovaním veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý mal k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka sťažnosť na prietahy v namietanom konaní u predsedu okresného súdu neuplatnila.

V uvedenej súvislosti poukazuje sťažovateľka na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 12. 6. 2012 (Ištván, Ištvánová proti Slovenskej republike) a „s dôrazom na jeho závery“ považuje „za nadbytočné, duplicitné, nehospodárne a neefektívne domáhať sa nápravy proti prietahom v konaní prostredníctvom predsedu Súdu“.

Ústavný súd konštatuje, že túto argumentáciu nemôže akceptovať, pretože uvedené rozhodnutie EŠLP sa týkalo konania, ktorého dĺžka bola takmer 6 a pol roka, na rozdiel od namietaného konania, ktoré od jeho začiatku až do podania sťažnosti ústavnému súdu trvá 2 roky a tri mesiace.

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade už netrvá v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už *prima facie* zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach danej veci nemožno podľa jeho názoru bez ďalšieho konštatovať.

Sťažovateľka v konaní pred okresným súdom sťažnosť na prieťahy podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy okresného súdu riadne nepodala. Vzhľadom na to, že ústavný súd z obsahu sťažnosti nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľky z dôvodov hodných osobitného zreteľa, sťažnosť odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prieťahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júla 2014